

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

2^e Verslag van werkgroep BLOS

1. Inleiding

De werkgroep BLOS is ingesteld als gevolg van een aantal observaties uit de praktijk, merendeels voortkomend uit waarnemingen na ontzetting. Als eerste prioriteit heeft de werkgroep een verslag gepresenteerd met nadruk op de berekening van de bewaarpositie, en de daartoe noodzakelijke uniformering van het onderhanden werk. Dit eerste verslag is gepresenteerd in de ledenraadsvergadering(en) van 3 november 2011, waar de notitie voor de eerste keer is besproken. Vervolgens is tijdens de Algemene ledenvergadering uitleg gegeven over de notitie en is op 2 december een bijeenkomst georganiseerd voor de financieel medewerkers van de gerechtsdeurwaarderskantoren. Naar aanleiding van deze laatste bijeenkomst heeft de ledenraad reacties ontvangen van een aantal gerechtsdeurwaarderskantoren. Ter vergadering van de ledenraad is de notitie nogmaals besproken en is uiteindelijk de notitie aangenomen.

De oorspronkelijke doelstellingen van de werkgroep, te weten voorstellen te formuleren:

1. ten behoeve van de berekeningswijze van de ratio's van liquiditeit en solvabiliteit
2. ten behoeve van de berekening van de bewaarplicht en de bewaarpositie, en
3. als afgeleide van deze doelstellingen, ten behoeve van de waardering van het onderhanden werk

worden door de gevolgde werkwijze bij wijze van spreken van achteren naar voren ingevuld, waarbij thans het sluitstuk kan worden gepresenteerd, namelijk de uniforme berekeningswijze van de ratio's van liquiditeit en solvabiliteit.

2. Implementatie vanaf december 2011.

Nadat de notitie door de Ledenraad werd aangenomen zijn de software-leveranciers aan de slag gegaan. De aandacht is daarbij volop uitgegaan naar implementatie van de tariefafspraken. Uit de indertijd aan de werkgroep voorgelegde vragen daarover bleek van grote verschillen tussen de verschillende pakketten, in die zin dat de ene leverancier veel verder was met de implementatie van tariefafspraken dan de ander. Bij de werkgroep bestaat de indruk dat het doorvoeren van tariefafspraken, zoals in het eerste verslag van de werkgroep BLOS gepresenteerd, in alle softwarepakketten thans mogelijk is. Het ontbreekt de werkgroep aan inzicht in hoeverre de methode ook daadwerkelijk door de gerechtsdeurwaarder(skantoren) juist en volledig wordt toegepast. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt vanzelfsprekend bij de gerechtsdeurwaarder, en toezicht daarop bij BFT.

Uitgaande echter van de presumptie dat alle softwarepakketten in elk geval de mogelijkheid bieden de tariefafspraken op de juiste wijze toe te passen in de berekening van het onderhanden werk en de bewaarpositie kan thans gekomen worden tot volgende (en voor de werkgroep laatste) stap: die van de ratio's van liquiditeit en solvabiliteit.

3.Even terug: OHW op basis van tarief- & klantafpraak en stappen B en C

Afrekenstand, stap A

Om te komen tot een correctie bepaling van het OHW moeten per dossier de van toepassing zijnde tarieven (als gevolg van de specifieke contractafspraken) aangegeven worden. Dat wil zeggen dat de tariefafspraken met opdrachtgever in het dossier worden genoteerd én doorgerekend uitgaande van de fictie dat het dossier ad hoc dient te worden afgewikkeld op basis van de contractuele afspraak. Daarbij is het uitgangspunt dat het afsluiten op initiatief van de deurwaarder gebeurt. Dit is van belang voor de bepaling van het onderhanden werk omdat in veel gevallen de deurwaarder als het initiatief tot sluiten bij de opdrachtgever ligt, veel meer in rekening mag brengen.

Bij gebreke van specifieke tariefafspraken gelden de algemene voorwaarden van het gerechtsdeurwaarderskantoor. De algemene voorwaarden moeten dan vanzelfsprekend wel een bepaling bevatten wat er gebeurt indien een dossier op het initiatief van de deurwaarder wordt gesloten.

In de eerste BLOS verslaglegging is de nadruk uitgegaan naar het onderhanden werk als maatgever voor de bewaarpositie. Een en andermaal is benadrukt dat de controle op de bewaarpositie, als uitgevoerd door BFT, al uitgaat van deze berekening. In de thans voorliggende, aan deze methodiek aangepaste verslagstaten, zien we de berekening van de bewaringspositie op basis van deze eerder geformuleerde uitgangspunten, terug in tab-bladen 1.0 en 1.4 van de verslagstaten. In tab-blad 1.0 (ALGEMEEN KADER verslagstaten [versie 2012] Toelichtingen balans) zien we vervolgens de in het eerdere verslag van BLOS genoemde Stap B (de Correctiefactor op basis van de score op eigen kosten) terug onder : Scoreverwachting [optioneel].

Stap B: Correctiefactor op basis van de score op eigen kosten (stille reserves)

Na stap A kan optioneel historisch een bepaling plaatsvinden van de score op de totale eigen kosten (dat zijn de exploten en de verschotten) in de afgesloten dossiers van zgn. 'up and running' opdrachtgevers. De randvoorwaarden zijn geschetst in de eerste BLOS-rapportage en daarnaar wordt uitdrukkelijk verwezen. De eerder aangegeven runrate van 1 wordt genuanceerd, en mag liggen tussen 0,8 en 1,2.

In de verslagstaten zien we vervolgens onder tabblad 1.4 vervolg (1) staan: TOELICHTING ONDERHANDEN WERK [ONDERDEEL SCORE]. Daar waar de scorecorrectie wordt toegepast dient een toelichting te worden verstrekt.

Stap C Voorziening op basis van eigen bedrijfsregels in aansluiting naar (commerciële) jaarrekening

Tenslotte wordt nog wel een correctie stap C aangebracht want voor de desbetreffende portefeuille moeten nog wel werkzaamheden worden verricht. Al in de eerste BLOS-rapportage is aangegeven dat een voorziening van **minimaal 5%** is voorgeschreven, maar deze mag (uitsluitend naar boven) afwijken indien dit onderbouwd kan worden. In het algemeen dient te worden aangenomen dat de voorziening hoger dient te zijn naarmate de scorecorrectie hoger is.

Een voorziening wordt genomen t.b.v. de nog te verrichten werkzaamheden in de toekomst. In de verslagstaten dient deze correctie te worden aangegeven in tab blad 1.0 onder:
Af: Voorziening voor nog te verrichten werkzaamheden en risico scoreverwachting

In tabblad 1.4 vervolg (1) zien we wederom ruimte voor een toelichting op de correctie/voorziening.

(Eventuele oninbaarheid van declaraties valt hier niet onder, daar zal een aparte voorziening voor dienen te worden genomen).

De onderdelen A, B en C worden op deze manier afzonderlijk van elkaar inzichtelijk in de verslagstaten en kwartaalopgaven, waarmee ze controleerbaar zijn voor/door derden (accountant, BFT).

4. BEREKENING VAN DE LIQUIDITEIT EN SOLVABILITEIT

Inleiding

Ingevolge artikel 3 van de Administratieverordening dient de gerechtsdeurwaarder bij de financiële verslaggeving (de "jaarstukken") de door het bestuur van de KBvG vastgestelde verslagstaten te hanteren. Ten behoeve van de bepaling van de liquiditeit en solvabiliteit wordt bij deze verslagstaten aangesloten. De modellen voor de kantoorverslagstaten, zoals de werkgroep ze thans wenst te implementeren, zijn als bijlage gevoegd aan dit verslag, evenals de toelichting met betrekking tot de verslagstaten kantoor.

4.1 Algemeen kader

Deze vernieuwde verslagstaten vormen **de basis** voor de berekening van de liquiditeit en solvabiliteit. Van belang voor de bepaling van de normen voor liquiditeit en solvabiliteit is dat alle gerechtsdeurwaarders activa en passiva van het kantoor overeenkomstig de gegeven modellen en de bijbehorende toelichting opstellen en verstrekken. Aangezien gerechtsdeurwaarders op verschillende wijzen hun praktijk uitoefenen worden in de toelichting nadere aanwijzingen gegeven over de onderscheiden posten in de berekeningen. De (model)kantoorstaten hebben betrekking op de balans en resultatenrekening van de gerechtsdeurwaarderspraktijk. Naast de OHW- en bewaarpositie-berekening zit de verandering in deze verslagstaten hem in de verkorte balansweergave.

Cruciaal in de verslagstaten zijn de tabbladen 1.0 en 1.4, en de verkorte balansposities in 1.1 en 1.1 vervolg. Duidelijk is ook dat de onderhanden werk-bepaling op die manier overal uniform terugkomt. De balansverkortings is door de werkgroep BLOS uiteindelijk als charmant door zijn eenvoud beoordeeld. Uitdrukkelijk wordt daarbij aandacht gevraagd voor het feit dat de verslagstaten-balans niet pretendeert een al dan niet getrouwe weergave van de feitelijke balans geeft. De verslagstaten-balans heeft slechts één doel: verslaglegging richting BFT, niet mee en niet minder.

De bewaarplicht, uniform berekend, komt o.a. terug in blad 1.1 onder het punt bewaarplicht in de balans. Het saldo van het onderhanden werk wordt onder de vlottende activa opgenomen (1.1) indien positief, en onder de kortlopende schulden indien negatief. Aan de activa kant worden het saldo van de kwaliteitsbankrekeningen met bewaarplicht gesaldeerd, zodat alleen de vrije liquiditeit resteert. Het effect van deze balansverkortings is dat ongewenste effecten (zoals bijvoorbeeld een éénmalige grote betaling op de kwaliteitsrekening) uit de balans verdwijnen en zo geen effect meer hebben op de ratio's.

4.2 Berekening van de liquiditeit en solvabiliteit

De berekening van de liquiditeit per berekeningsdatum is in de verslagstaten terug te zien onder 1.4 vervolg (1) en luidt:

De som van de vorderingen (*), ter beurze genoteerde effecten (*) en de vrij ter beschikking staande liquide middelen (*), gedeeld door de kortlopende schulden. De met (*) gemarkeerde waardes worden gehaald uit de (verkorte) balanspositie in tabblad 1.1, waarin de eerder gegeven definities van bewaarpositie en vrije (immers saldo kwaliteitsrekeningen minus bewaarpositie) liquiditeit.

De berekening van de solvabiliteit per berekeningsdatum is eveneens is in de verslagstaten terug te zien onder 1.4 vervolg (1) en luidt:

De waarde van het eigen vermogen, gedeeld door het balanstotaal. Ook hier geldt dat het balanstotaal niet uit de (al dan niet commerciële) jaarrekening komt, maar wordt gehaald uit tabblad 1.1, de **verkorte** balans.

4.3 getalsmatige normen voor liquiditeit en solvabiliteit

Binnen de werkgroep is zeer uitgebreid gediscussieerd over de getalsmatige invulling van de beide ratio's. Er hebben verschillende rekenexercities plaatsgehad om te pogen de 'oude' normen getalsmatig om te rekenen. Uit deze doorrekeningen valt echter geen eenduidige transponering af te leiden.

Als gevolg daarvan heeft de werkgroep zich de principiële vraag gesteld of zulks wel binnen het bereik van de vraagstelling (namelijk voorstellen te formuleren ten behoeve van de berekeningswijze van de ratio's van liquiditeit en solvabiliteit) zou liggen. De werkgroep beantwoordt die vraag ontkennend. Zij reikt middels dit (en haar vorig) verslag een **wijze** van berekening aan die voldoet aan de vraagstelling, en een stevige basis biedt om als gereedschap te dienen voor (verdere) beleidsmatige besluitvorming. Zeer wel denkbaar is dat binnen die besluitvorming over zaken als bijvoorbeeld Voorfinanciering nog beleidsmatige afwegingen plaatsvinden.